

Burðarvirki: Almennar skýringar

Steypustyrktarstál:

Gæðaflokkur

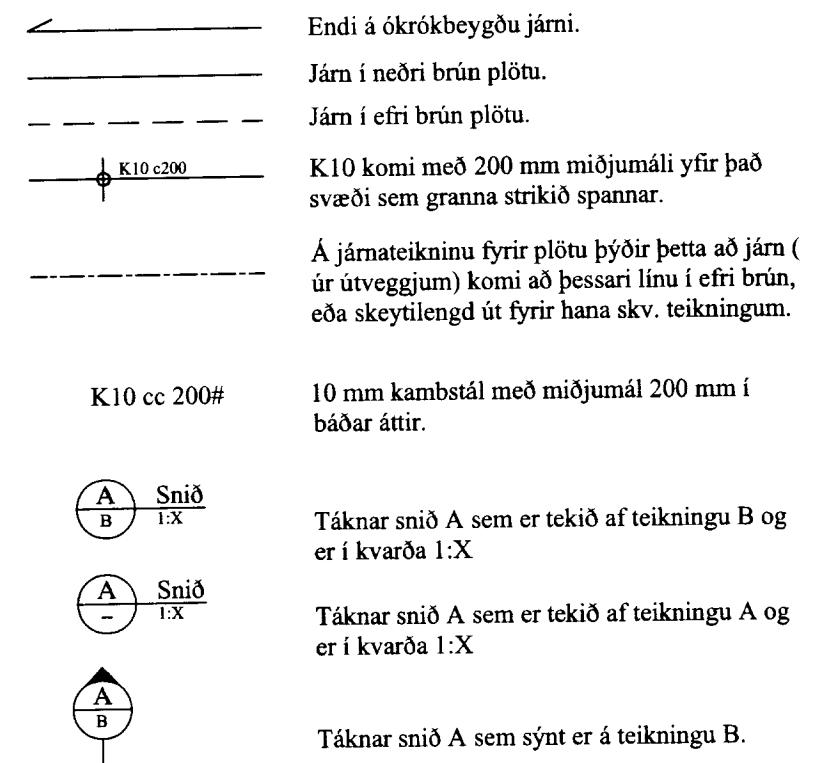
Kambstál, táknað með K og þvermáli járns í mm (t.d. K10), er stál B500C skv. staðli NS 3576-3 með skriðmörk 500 N/mm². Suðuhæft kambstál er táknað með S að auki á fter þvermáli stangar (t.d. K10S). Sléttijám er stál S275, táknað með R og þvermáli í mm. Skeytilendg kambstáls er 50 x þvermáli stangar, nema annað sé tekið fram. Óll vinna og efni skal vera skv. ÍST 10 og Byggingareglugerð. Við þvervegg og í steypuskilum skal bendistál ávallt ganga skeytilendg fyrir horn eða gegnum skil.

Steypustyrktarstál skal aldryi sjóða, hvorki með punktsuðu eða samfellið suðu án heimildar umsjónarmanns verkkaupa. Við alla suðuvinnu skal fylgja fyrirmælum viðurkenndu suðustáðals, t.d. Din4099.

Allt bendistál skal vera hreint og laust við lausar ryð og völsunarhúðir. Á vinnustað skal það geymt á trélistum og vandlega sundurgreint eftir efnisflokkum.

Bendinet sem eru rafsoðin skulu vera kalddregin og hafa lágmarkstogþol 500 MPa. Þegar bendinet hafa verið afgreidd frá söluaðila er óheimilt að sjóða þau eða hita.

Merkingar:

Beygjur á bendistáli

Kambstál (langjárn) má beygja með hjólskifum sem hefur minnst þvermál 16 x þvermál stangarinnar (horn innan við 90°). Kambstál má ekki beygja við minna hitastig en -10 °C.

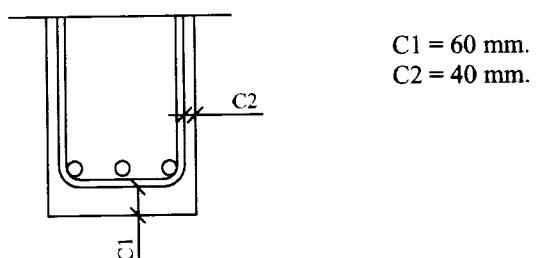
Þvermál stangar	Beygiþvermál
θ < 20	40
θ ≥ 20	70

Beygiþvermál má þó aldrei vera minna en það gildi sem framleiðendur stáls mæla með.

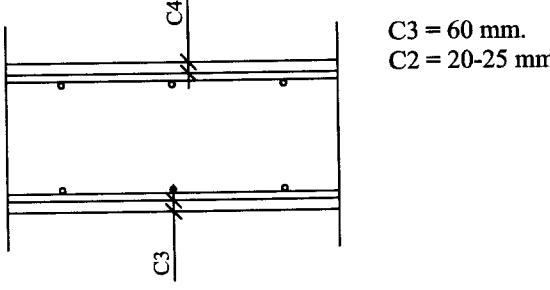
Steypuhula

Steypuhula er skv. eftirfarandi nema annað komi fram á teikningum.

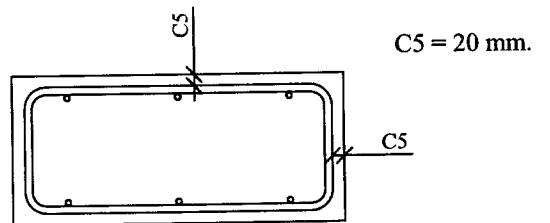
Undirstöður og veggir að jarðfyllingu.

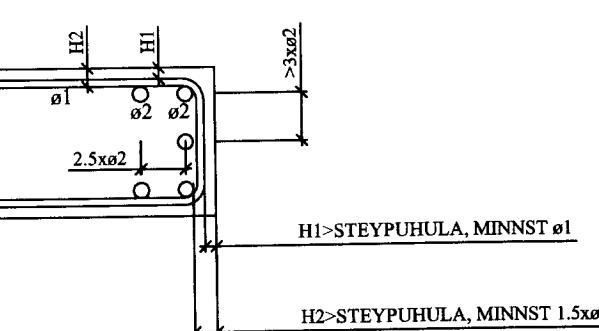
Botnplata á fyllingu.

Innveggir, plötur og bitar.

Innveggir, bitar, súlur - lágmarkshula út frá stærð járna:

Minnstu fjarlægðir milli stanga

Lágmarksfjarlægðir milli einstakra stanga eru stærsta þvermál járna en þó aldrei minna en 20 mm. Ef þvermál stanga er meiri en 32 mm skal bæta við 5 mm við lágmarksfjarlægðina.

K10 cc 200# has a 10 mm gap.

Táknar snið A sem er tekið af teikningu B og er í kvarða 1:X.

Táknar snið A sem er tekið af teikningu A og er í kvarða 1:X.

Táknar snið A sem sýnt er á teikningu B.

Skeytilendg bendistáls

Lágmarksskeytilengd bendistál er 50 x θ, sem sýnt er í eftirfarandi töflu:

Þvermál	Skeytilendg
θ = 8	400
θ = 10	500
θ = 12	600
θ = 16	800
θ = 20	1000
θ = 25	1200

Lágmarksskeytilengd bendistál er 70 x θ ef skeiting er meiri en 30% í sama sniði.

Skeytilendg rafsoðinna bendineta

Þvermál stanga 5-6 mm
Skeytilendg burðarjárná
Skeytilendg þverjárná

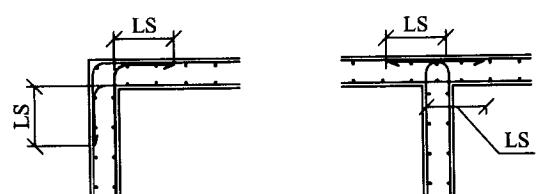
Þvermál stanga 7-8 mm
Skeytilendg burðarjárná
Skeytilendg þverjárná

Þrir heilir mōskvar, þó minnst 300 mm
Einn heill mōskvi, þó minnst 150 mm

Þrir heilir mōskvar, þó minnst 300 mm
Tveir heilir mōskvar, þó minnst 200 mm

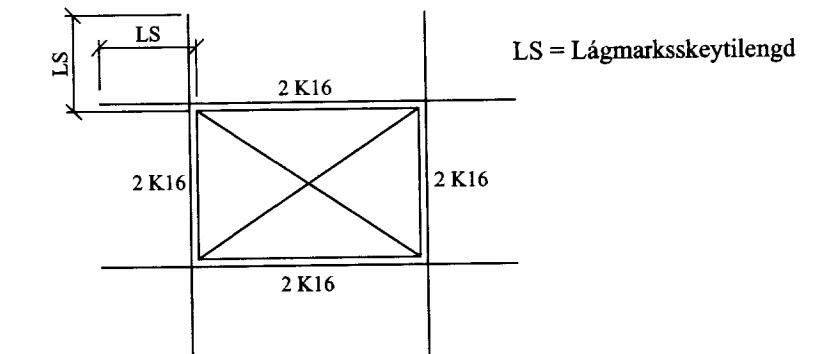
Undir allar rær og bolta skal setja skinnur með kantnál 3 x þvermál bolta eða stærra og bykkt 0,3 x þvermál bolta eða stærra. Á milli timburs og steins skal ávallt setja asfaltappu.

Frágangur járna í beygjum

Viðbótarjárunun við op

Ef járn í kringum op eru ekki sýnd á teikningum gildir eftirfarandi. Ef hlíðar opa eru minni en 200 mm þarf engin viðbótarjárn. En göt sem eru stærri skal járnbinda skv. eftirfarandi mynd.

Nákvæmniskröfur steypumóta

Steypumóta skulu gerð skv. íslenskum staðli, ÍST-10. Svignun eða hreyfing móta undan steypupunga sé ekki meiri en 0,2 % af fjarlægð milli fastra punkta. Nákvæmniskröfur við mótauppslátt skulu fylgia eftirfarandi töflu.

Nákvæmniskröfur við mótauppslátt:

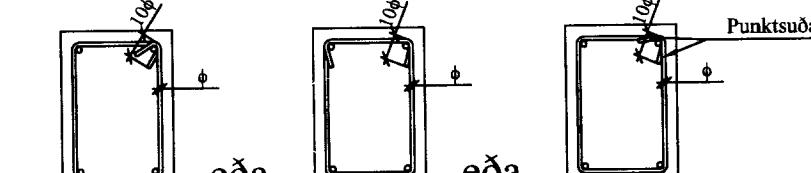
Þversnið, þykkt	+/- 5 %
Staðsetning i plani og hæð	+/- 10 mm
Staðsetning i plani og hæð	+/- 10 mm
Steypir hlutar: stærð	+/- 5 mm
Steypir hlutar: staðsetning	+/- 10 mm

Misgengi veggja á sýnilegum flótum má mest vera 3 mm.

Frávik milli sléts flatar og 3 metra réttiskeið sem lögð er á steypan flót má mest vera:

Veggir og súlur	5 mm
Gólf	10 mm

Frágangur á lykkjum

Timburvirki

Timbur í burðarvirki skal ávallt vera styrkleikaflokkað skv. ÍST/DS 413, K18 eða betra, nema annað sé tekið fram. Allt boltaefni skal vera af gæðunum 8.8 eða betra. Allar sérsíðaðar festingar utanþúss skulu vera heitgalvanhúðaðar eða ryðfírar. Allur saumur, boltar og festingar skal vera ryðvarinnar. Þar sem heitgalvanhúðaðar festingar koma í þrýstifluvarið timbur skal nota B-vörn (oliuvörn) nema annað komi fram.

Undir allar rær og bolta skal setja skinnur með kantnál 3 x þvermál bolta eða stærra og bykkt 0,3 x þvermál bolta eða stærra. Á milli timburs og steins skal ávallt setja asfaltappu.

Stálvirki

Allt járn í stálvirki skal vera S235 skv. DS/EN 10025 nema annað komi fram á teikningum. Það skal sandblásið og grunnað með ryðvarnargrunni, nema annað sé tekið fram. Suður skulu hafa minnst a-mál 4 mm, en þó aldrei minna en efniþykkt þeirra hluta sem soðnir eru saman. Óll rafsuðuvinnu skal uppfylla skyliði DS 316.

Suðumenn skulu hafa gild réttindi frá löntækniostofnun Íslands og hafa hæfnispróf er svara til þeirra suðuaðferða sem áfomað er að nota.

Steinsteypa

Öll Steypa er skv ENV 206

Gerð steypu kemur fram á viðkomandi teikningu á forminu:

Caa/bb - cc - Sd - ee
þar sem:

- aa Sívalingsstyrkur steypu í MPa
- bb Teningsstyrkur steypu í MPa
- cc Hámarks kornastærð
- d Sigmálsflokkur
- ee Umhverfisflokkur tengdur umhverfisaðstæðum

Hver umhverfisflokkur gefur kröfur að lágmárs sementsmagn, loftmagn og hámarks v/s hlutfall fyrir steinsteypu samkvæmt FS ENV 206. Fyrir umhverfisflokk 2 b og benta steypu er þannig hámarks v/s hlutfall 0.55, lágmárkssemmesmagn 280 kg/m³ og lágmárlotmagn 5% fyrir steinastærð 16 mm.

Sigmálsflokkur steypu eru eftirfarandi:

Flokkur	Sigmál í mm.
S1	10 til 40
S2	50 til 90
S3	100 til 150
S4	≥ 160

Blöndunarhlutföll/loftblendi:

Magn og gæði fyllfleina, sements og lofta ákvæðast af ofangreindum flokkum. Í alla steinsteypa skal setja loftblendi af viðurkenndri gerð.

Sanaprófanir á byggingarstað:

Stinnleikaprófun skal mæla fyrir íblöndun þjálfunar. Loftpróf skal gert við niðurlögn í móti (eftir dæflingu) Brotsstyrkur mældur til samræmis við ENV 206

Niðurlögn, aðhlíun:

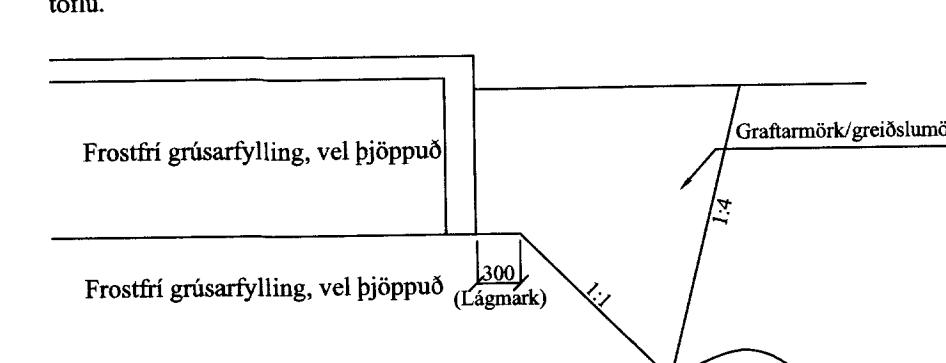
Álls steinsteypu ber að titra og skal vanda hana þannig að steypulöginn myndi eina einsleitna og sambjappaða heild. Fallhæð hennar skal ekki vera meiri en 3 m. Yfirborð steypu skal verja ofþormun, ofkælningu og rigningu með yfirbreiðslu og/eða einahangrun. Mót skal að jafnaði ekki rifa veggið fyrir en eftir 3 daga, þó þannig að ákvæði ÍST 10 standist ávallt.

Steypuvinnu í kulda:

Niðurlögð steypa skal varin hitastigi lægra en 3° þar til hún hefur náð 6 MPa prýstípoli, reiknað samkvæmt Rb. blaði Eq. 003, vetrarsteypa, 1987.

Fylling

Fyllit skal með frostfríri grúsarfyllingu og þjappað samkvæmt eftirfarandi töflu:

Fyrir undirstöðum skal grafa niður á heillegan, burðarhæfan klapparbotn. Síðan skal fylla upp með frostfríri burðarhæfi grús, bleyta vel og þjappa síðan skv. eftirfarandi töflu:

Tækí	Lagþykkt [m]	Fj
------	--------------	----